

Pla d'Actuació del parc de Montjuïc

18 de gener del 2019

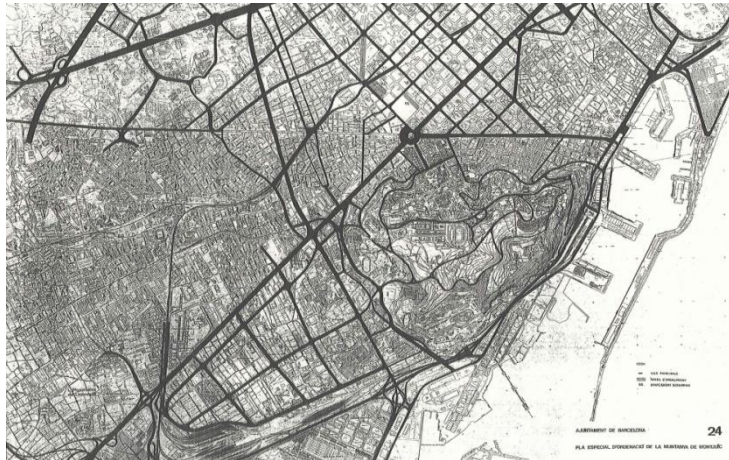
01

El punt de partida: la MPGM 2014

- * El **Pla General Metropolità de Barcelona (PGM)** va ser aprovat l'any 1976 amb la finalitat de generar un document d'ordenació urbanística pels municipis que configuren l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- * El PGM **contemplava una planificació específica per l'àmbit de la Muntanya de Montjuïc** que també ha estat objecte de diferents modificacions, la darrera de les quals ha **fou** l'any 2014.
- * És aquesta última Modificació del PGM (MPGM 2014) la que estableix la regulació urbanística de la Muntanya, i la que en determina els seus usos.

Límits del Parc

La **Modificació del Pla General Metropolità de Barcelona (PGM)** estableix els límits del Parc de Montjuïc, i per tant el marc territorial en el qual s'ha de desenvolupar el Pla d'Actuació. Al mapa següent es mostra l'àrea que es reconeix com a Parc de Montjuïc.

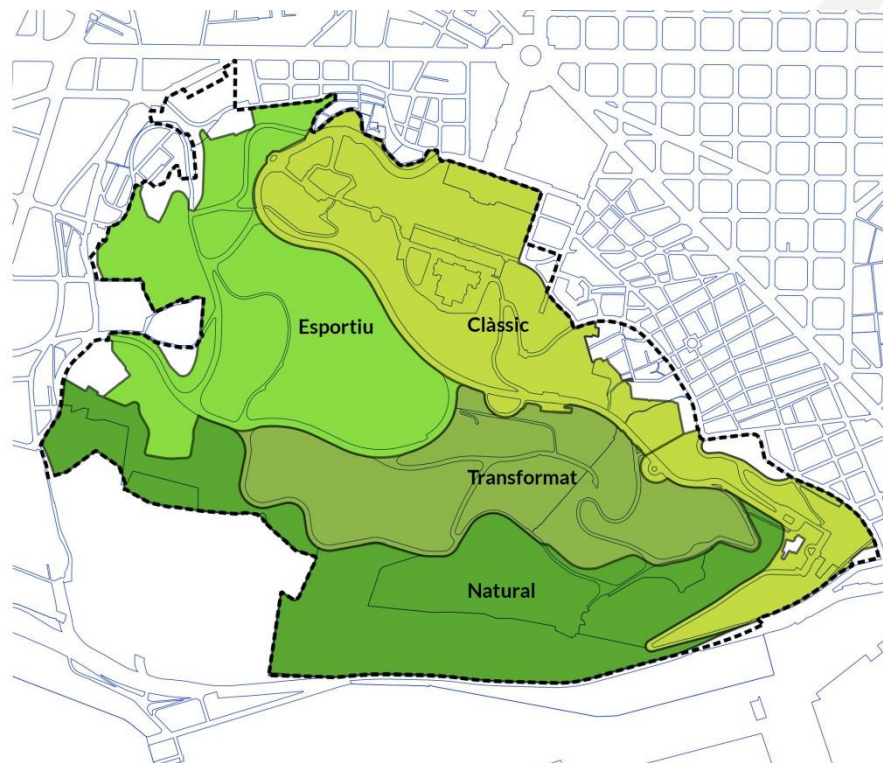

Montjuïc: un parc equipat

La MPGM estableix una categorització específica de la Muntanya, que no la contempla únicament com un parc, sinó com un **parc equipat**. És a dir, un emplaçament on els **espais de zona verda conviuen amb equipaments** de característiques molt diferents.

Per tal d'ordenar aquesta diversitat d'espais i usos, la MPGM estableix la divisió de la Muntanya en **quatre sistemes**, cadascun dels quals compta amb una ordenació i uns usos principals definits:

03

Estructura del procés d'elaboració del Pla d'Actuació

El projecte s'ha desenvolupat en diverses fases, a través de les quals s'ha possibilitat la participació de tots els agents vinculats al Parc o que han mostrat interès en el desenvolupament del Pla d'Actuació.

Per tal d'ordenar el debat, les fases de participació han estat organitzades a través de **quatre grans grups de treball**, que engloben tots els aspectes que es volen treballar en el nou Pla d'Actuació.

ECOLOGIA URBANA

Manteniment, afectacions urbanístiques, noves propostes verd urbà, nous equipaments i trasllat existents, protecció patrimoni catalogat

MOBILITAT

Millores accessibilitat: peu/vehicle privat /transport públic/ bicing / zones d'aparcament. Millores senyalització

CONVIVÈNCIA

Relacions veïnals, mecanismes d'informació (mapa i web) i participació, mesures de prevenció i seguretat, limitació d'activitats a la muntanya

CULTURA, ESPORTS LLEURE I TURISME

Gestió d'espais de màxima afluència, itineraris turístics, mapa i web informativa, muntanya Montjuïc, coordinació d'activitats i operadors, dinamització projectes comuns

02

Principals dades de diagnosi

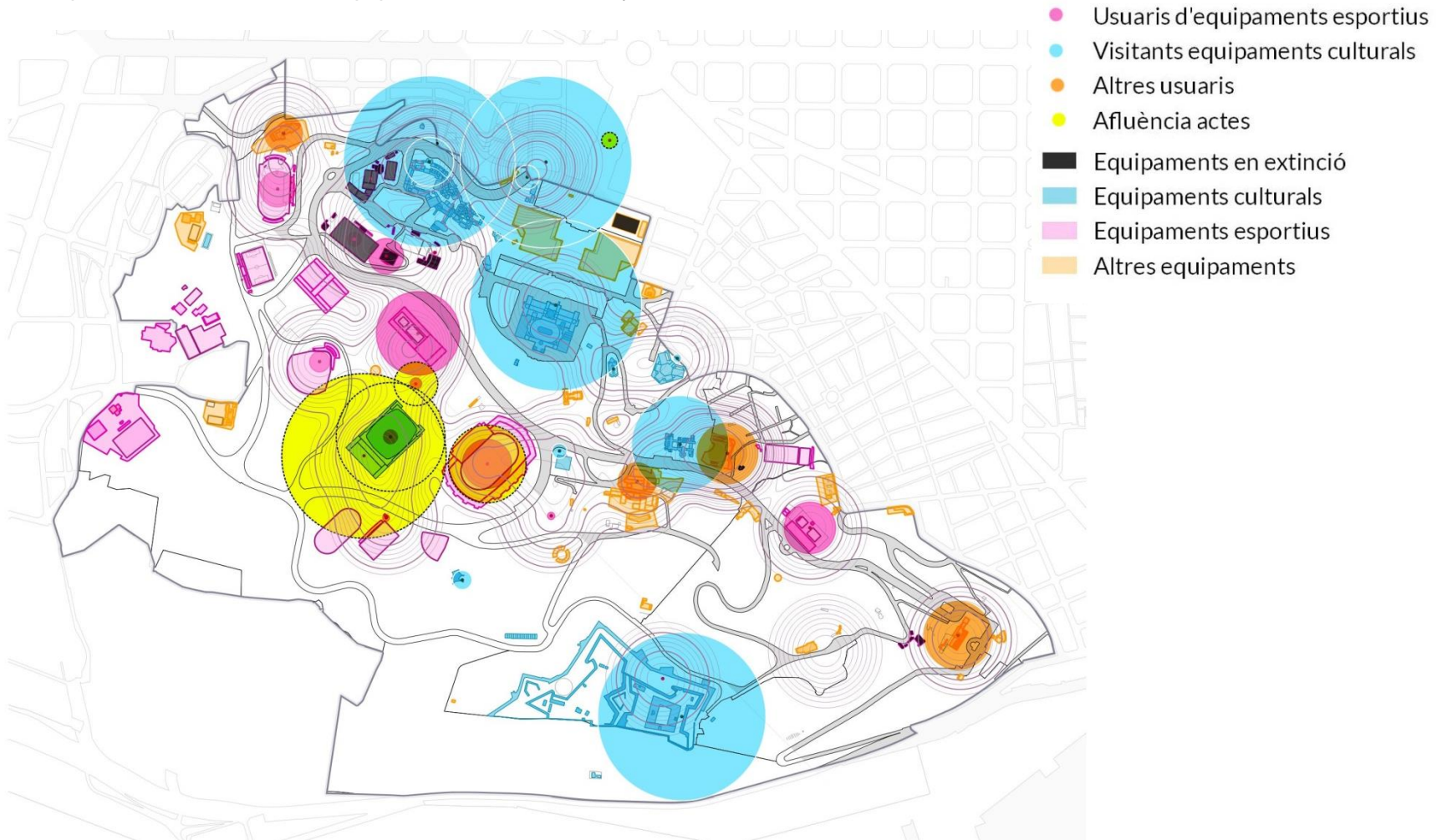
QUADRE DE CONCLUSIONS DE CONVIVÈNCIA

- * L'activitat al parc és molt intensa i diversa. Un dels principals reptes en l'àmbit de la convivència és la racionalització d'aquesta activitat, fent especial en la reducció de l'impacte als barris limítrofs.
- * Des del mateix veïnat, s'han començat a treballar iniciatives encarades a la reducció de l'activitat i la disminució del seu impacte.
- * Cal millorar la informació de la muntanya tant per a la seva gestió com manteniment. No hi ha una agenda única d'activitats ni un canal establert de recull d'incidències que estiguin encarats a la programació i a la comunicació amb la ciutadania.
- * La major part d'incidències a la muntanya estan relacionades amb el manteniment de l'espai públic i algunes activitats delictives (furts, robatori a l'interior de vehicles)

Cultura, Esports, lleure i turisme

Mapa de les afluències als equipaments de la muntanya

QUADRE DE CONCLUSIONS DE CULTURA, ESPORTS, LLEURE I TURISME

- * La proporció de visitants estrangers en gairebé tots els equipaments culturals de la muntanya és molt elevada, sent el Caixa Fòrum una excepció.
- * Tot i els esforços per apropar l'oferta cultural als ciutadans de Barcelona, encara no s'ha arribat les xifres de visitants locals esperades.
- * Els espais d'arts escèniques compten, en general, amb una bona afluència de públic, que en la majoria de casos supera el 70% de l'aforament d'aquests equipaments.
- * Pel que fa a l'activitat esportiva, són les piscines de la muntanya les que compten amb una major afluència d'usos. Per una banda, les Piscines Bernat Picornell és l'equipament esportiu que compta amb un major nombre de persones abonades. Mentre que la Piscina Municipal de Montjuïc, és la que té un major nombre d'usuaris puntuals.
- * Es manté l'oferta de restauració de la Muntanya, si bé el seu increment està molt restringit per la Modificació del MPGM.

Ecologia urbana

Mapa del patrimoni arquitectònic i jardiner de la muntanya

Monuments

- ✳ Arbres d'interès
- Aigua
- Jaciments arqueològics
- Flickr

JARDINS

- Jardins

CAMINS HISTORICS

- Principals existents
- - - Principals desapareguts
- - - Principals fossilitzats
- Secundaris existents
- - - Secundaris desapareguts

PATRIMONI

- A
- B
- C
- D
- E1
- E2
- monuments_ambit

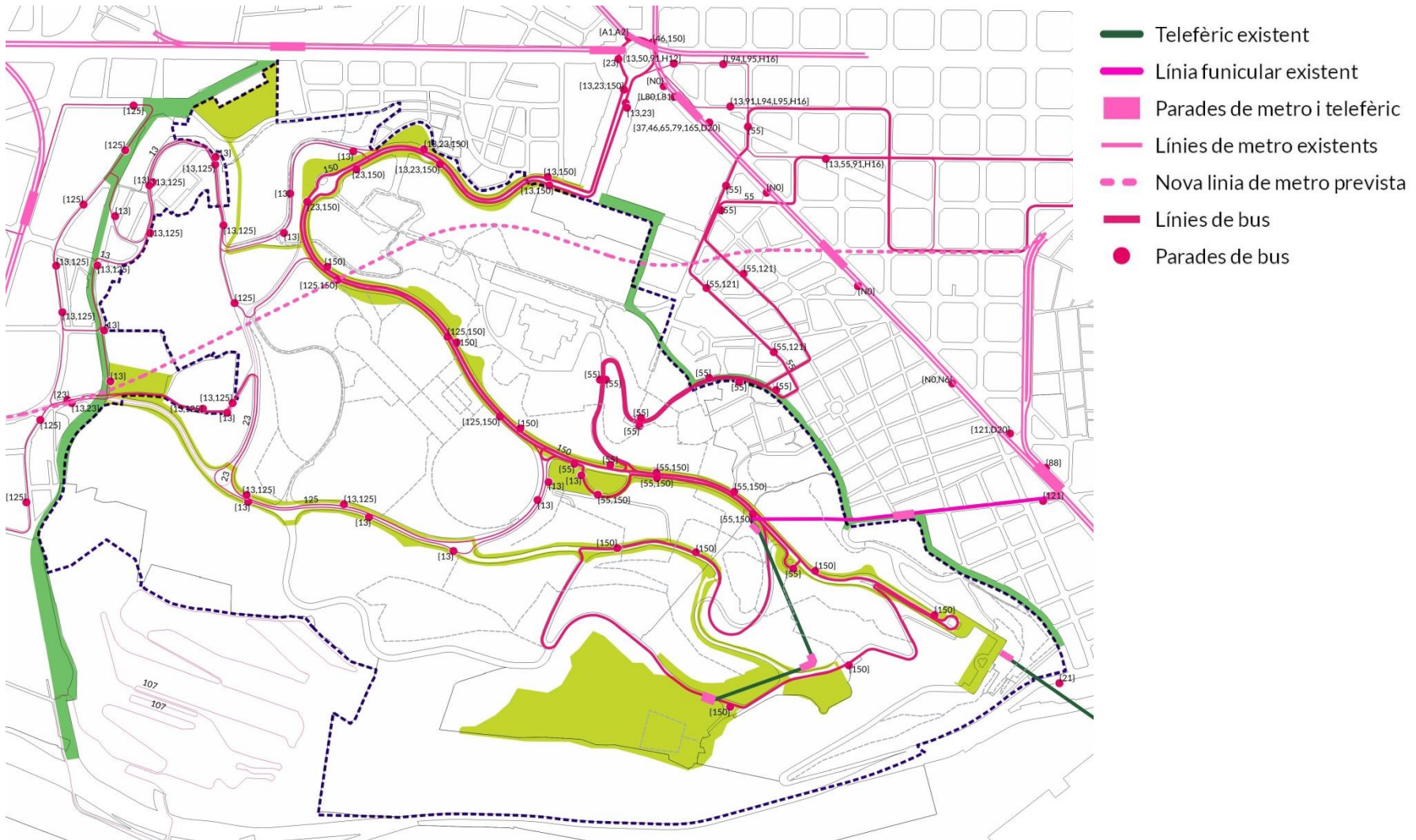
QUADRE DE CONCLUSIONS D'ECOLOGIA URBANA

- ✦ Existeix una catalogació dels elements patrimonials de Montjuïc, tot i que aquesta s'orienta fonamentalment al patrimoni arquitectònic. Cal treballar per a revisar, actualitzar i ampliar aquesta catalogació.
- ✦ Es percep la necessitat de desenvolupar i consolidar estratègies de racionalització de l'ús de l'aigua a Montjuïc. El Pla tècnic d'aprofitament d'aigües preveu accions específiques en aquest sentit.
- ✦ Si ens referim a la recollida de residus, podem apreciar un doble repte: 1) Previsió d'increment del nombre de vianants del parc (augment dels residus del dia a dia). 2) Gestió dels residus generats durant els grans esdeveniments.
- ✦ L'enllumenat del parc ha de permetre la lliure circulació segura dels vianants durant la nit i respectar els nivells lumínics establerts per a les zones verdes.
- ✦ La gran quantitat d'activitats dificulta que es pugui reduir la contaminació acústica fins als nivells establerts per les zones de protecció acústica, com és el parc.

Mobilitat

Mapa del transport públic i vies peatonals proposades per la MPGM 2014

QUADRE DE CONCLUSIONS DE MOBILITAT

- * La regulació de la mobilitat a la muntanya estarà encarada a reduir presència del cotxe al parc. Per a fer-ho, és necessari evitar que el parc esdevingui una via de pas entre els barris limítrofs i treballar amb una perspectiva global de la mobilitat.
- * La millora del transport públic és fonamental per a disminuir la circulació amb vehicle privat. L'arribada del metro a la muntanya i l'ampliació de la línia de funicular previstes a l'MPGM no tenen encara una calendarització.
- * És necessària una tasca de permeabilització dels itineraris per a vianants de la muntanya, obrint espais i equipaments tancats que dificulten la mobilitat així com la recuperació de camins històrics per millorar la deficient connexió amb els barris de vora.
- * La Ronda en el tram del parc compta amb molt poca senyalització i aflluència.
- * La diferència de cotes i el risc de vanditatge de les estacions de Bicing poden esdevenir impediments a l'hora de potenciar la circulació amb bicicleta a Montjuïc.
- * S'ha començat a treballar per a regular l'aflluència turística a través de la creació d'un Hub d'autobusos.

03

Idees força

1. Un parc pel veïnat i amb projecció de ciutat: potenciar l'activitat comunitària de Montjuïc

* Ordenar i racionalitzar l'oferta de la muntanya.

- Pacte per a la reducció del nombre d'actes.
- Fixar un nombre d'actes anuals màxim que talli Av. Maria Cristina
- Elaborar un document de bones pràctiques per als operadors dels actes
- Impulsar el Pla Estratègic de l'Anella per obrir les instal·lacions a la ciutadania

* Millorar la comunicació de la muntanya: interna i externa.

- Millorar la informació interna per a programadors i operadors
- Millorar la comunicació externa amb la ciutadania
- Millorar la comunicació externa amb els veïns i veïnes
- Millorar la informació in-situ al parc

1. Un parc pel veïnat i amb projecció de ciutat: potenciar l'activitat comunitària de Montjuïc

***Generar i enfortir els vincles entre la muntanya i la ciutat.**

- Impulsar mesures coordinades amb veïns i comerciants per potenciar els equipaments de la muntanya.
- Reforçar la programació dels equipaments per atreure la ciutadania de Barcelona
- Potenciar la pràctica esportiva a la muntanya
- Integrar la oferta cultural de la muntanya amb programes de fidelització existents.
- Dissenyar programes educatius per donar a conèixer Montjuïc a les escoles (CRP)
- Promoure els criteris de ciutat jugable a la muntanya
- Promoure la visió de gènere en els nous projectes així com a les actuacions de manteniment i millora.

2. Un parc d'espais diversos: recuperació de la muntanya com a gran pulmó verd de la ciutat de Barcelona.

* Generar una estratègia de sostenibilitat i ús eficient dels recursos.

- Desenvolupar una diagnosi de l'oportunitat implantar la recollida selectiva
- Elaboració de propostes d'eficiència energètica a Montjuïc
- Elaborar un mapa del soroll de la muntanya
- Aprofitament de recursos hídrics alternatiu
- Avaluar les possibilitats d'establir una ZUC (Zones d'usos compartits)

* Planificar la gestió i usos dels equipaments del Parc.

- Establir una agenda prioritzada per la reconversió d'equipaments existents i trasllat dels afectats urbanísticament.

2. Un parc d'espais diversos: recuperació de la muntanya com a gran pulmó verd de la ciutat de Barcelona.

*Endreçar i millorar els elements de la via pública.

- Desenvolupar un Pla especial d'enllumenat per a la muntanya, prioritzant estratègies d'enllumenat en els recorreguts d'accés als equipaments 24h.
- Tenir en compte altres actuacions de millora de la seguretat.
- Fer una auditoria dels elements d'urbanització existents i definir criteris comuns
- Regular l'activitat de pícnic i millora de la seva senyalització i mobiliari
- Estudiar la ubicació de fonts de beure
- Desenvolupar un estudi i pla de manteniment de les fonts ornamentals
- Racionalitzar les instal·lacions de telecomunicacions de la muntanya
- Revisar les casuístiques que incorpora els sistema IRIS per a la muntanya
- Integrar la informació recollida a través dels diversos canals de participació existents
- Realitzar una auditoria de l'estat i la tipologia de la senyalització existent

2. Un parc d'espais diversos: recuperació de la muntanya com a gran pulmó verd de la ciutat de Barcelona.

*Desenvolupar una estratègia de catalogació, recuperació i manteniment del patrimoni.

- Crear un centre d'interpretació de la muntanya de Montjuïc
- Desenvolupar un estudi històric per la definició dels traçats a recuperar
- Redactar un protocol per a la protecció de flora, fauna i geologia
- Publicar una guia de la fauna i la flora de la muntanya
- Promoure mesures de protecció de la geologia i control del risc d'esllavissades i inundacions
- Desenvolupar un pla especial d'elements arquitectònics i jardins
- Crear una reserva local de natura que inclogui els penya-segats de Montjuïc

3. Un parc accessible, optimitzar la mobilitat.

*Treballar pel foment d'una mobilitat sostenible al Parc.

- Millora de la continuïtat de l'espai públic (permeabilitat recintes)
- Reducció de l'impacte de les pràctiques de conducció de les autoescoles
- Promoure la reducció de pas del vehicle privat (1. Redimensionar vials 2. Eliminació de l'estacionament a la calçada)
- Especificar i prioritzar els vials que han de ser eliminats
- Revisar la xarxa d'autobusos existent ampliant la freqüència de pas
- Potenciar la connexió amb transport públic dels barris limítrofs
- Establir una agenda per a l'execució dels projectes previstos del metro
- Estudiar la integració del preu del telefèric a alguns dels abonaments existents
- Desenvolupar un estudi previ que defineixi la tipologia de carril bici a Montjuïc
- Estudiar la possibilitat d'instal·lar estacions de bicicletes integrades als equipaments

3. Un parc accessible, optimitzar la mobilitat.

*Treballar pel foment d'una mobilitat sostenible al Parc.

- Regular la circulació, aparcament i lloguer de bicicletes i VMP d'ús turístic
- Revisar i millorar el traçat de la Ronda Verda
- Millorar l'oferta de busos llançadora durant els grans esdeveniments i aparcaments satèl·lits
- Millorar la informació sobre canvis temporals de parades de bus
- Estudiar la viabilitat de fer les tasques de manteniment del funicular a l'estiu
- Estudiar mesures per a la reducció i control de la velocitat dels vehicles
- Establir una agenda dels projectes proposats a la MPGM que afecten la mobilitat
- Fomentar l'accessibilitat al par amb mitjans mecànics
- Desenvolupar i facilitar el transport escolar ocasionals (excursions)
- Potenciar la connexió de Montjuïc amb l'eix litoral (treballar amb el Pla Litoral)

3. Un parc accessible, optimitzar la mobilitat.

*Definir i regular els espais d'aparcament.

- Estudiar els punts negres d'aparcament a la muntanya d'acord a la seva especificitat
- Revisar i valorar el funcionament del HUB d'autobusos de Montjuïc
- Adequar els espais d'estacionament temporal i d'aparcament (lavabos, papereres...)
- Revisar els recursos existents per garantir el compliment de la normativa d'aparcament

4. Un parc protegit, vetllar per la seguretat de les persones.

* Impulsar una estratègia de prevenció i millora de la seguretat.

- Redactar un document de mesures per la prevenció de robatoris i vandalisme
- Desenvolupar un Pla d'Emergències del Parc per evacuar de manera coordinada els equipaments de la muntanya
- Desenvolupar mesures preventives als EGA (Espais de Gran Afluència turística)
- Elaborar un cens periòdic per identificar els assentaments de persones sense sostre a la muntanya
- Redactar un document de mesures per la prevenció de robatoris i vandalisme a determinats equipaments i posada en marxa de proves pilot.

5. Un parc per a tothom: Montjuïc inclusiu.

* Impulsar una oferta d'activitats al Parc que tingui en compte la diversitat funcional.

- Impulsar programes culturals per a persones amb discapacitats als equipaments de la muntanya

* Garantir l'accessibilitat al Parc de les persones amb mobilitat reduïda.

- Millorar l'accessibilitat en l'espai públic
- Realitzar un projecte d'adaptació de les parades d'autobús
- Desenvolupar propostes de transport especial pel centre ASPACE i els museus adaptats.

6. La governança, un debat obert.

***Fomentar el debat per a definir un model de governança del Parc.**

- Establir una agenda prioritzada dels projectes de les àrees de Cultura, Esports i Turisme a Montjuïc
- Establir una agenda prioritzada dels projectes d'Ecologia Urbana previstos a la MPGM
- Crear una unitat administrativa de Montjuïc
- Potenciar el Consell del Parc de Montjuïc com a òrgan de participació

Procés participatiu de Montjuïc

Decidim Barcelona

Gràcies per la vostra atenció!

**Ajuntament
de Barcelona**